

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach wprowadza następującą hierarchę sposobów postępowania z odpadami , która pozwala zmniejszyć obciążenie środowiska naturalnego oraz optymalnie wykorzystać cenne surowce zawarte w odpadach:

Odpady, których powstaniu nie udało się zapobiec, należy w pierwszej kolejności poddać odzyskowi przygotowując do ponownego użycia lub do recyklingu, a jeżeli nie jest to możliwe należy poddać innym procesom odzysku.

ZAPOBIEGANIE to zmniejszenie ilości odpadów poprzez zmniejszenie wytwarzania odpadów, przez ponowne ich użycie lub wydłużenie okresu dalszego używania produktu.

PONOWNE UŻYCIE to powtórne wykorzystanie produktów do tego samego celu, do którego były przeznaczone.

RECYKLING to proces, w którym odpady przetwarzane są w inne produkty, materiały lub substancje.

ODZYSK to wszystkie działania, których wynikiem jest użyteczne zastosowanie odpadów zamiast innych materiałów, które zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji.

UNIESZKODLIWIENIE to przetwarzanie odpadów, których nie można było poddać recyklingowi lub innemu procesowi odzysku np.: spalanie, składowanie.

Sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów

Z każdym rokiem produkujemy w naszych domach coraz więcej odpadów. Pozbywanie się śmieci, których z roku na rok jest coraz więcej jest jednym z poważnych problemów naszej cywilizacji.

Doświadczenia krajów najbardziej zawansowanych w ochronie środowiska wykazują, że minimalizacja wytwarzania odpadów "u źródła" jest najbardziej efektywną strategią w gospodarce odpadami.

Zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów przynosi bowiem wymierne korzyści ekonomiczne podnosząc efektywność procesów technologicznych, obniżając koszty związane z transportem, unieszkodliwianiem i składowaniem odpadów.

Ograniczenie konsumpcji oraz bardziej przemyślane zakupy to najbardziej proste i oczywiste, ale może najtrudniejsze sposoby unikania powstania odpadów w czasach nieustannych kuszących ofert, promocji i kredytów konsumpcyjnych. Żyjemy bowiem w coraz bardziej zamożnym społeczeństwie, napędzanym przez popyt nadmierny w stosunku do rzeczywistych potrzeb, stymulowany modą i udogodnieniami nowoczesnych technologii.

Wszyscy jesteśmy obciążeni kosztami zagospodarowania wytworzonych odpadów dlatego warto się zastanowić, jak postępować, żeby śmieci powstawało jak najmniej.

Ilość powstających odpadów zależy od każdego z nas. To każdy z nas codziennie w sklepie decyduje, ile wytwarza śmieci. Pomyśl zanim kupisz!

MNIEJ ODPADÓW = MNIEJSZE KOSZTY OPŁATY ZA ODPADY

SEGREGACJA ODPADÓW = MNIEJSZE KOSZTY ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW = MNIEJSZA OPŁATA ZA ODPADY

Co zatem możemy zrobić aby ograniczyć wytwarzanie odpadów:

- wypożyczać zamiast kupować przedmioty rzadko używane,(np. sprzęt, narzędzia, płyty CD, książki, zabawki);
- robiąc zakupy pamiętać o tym aby były one przemyślane co oznacza, że powinniśmy kupować tylko tyle, ile naprawdę potrzebujemy;

- na zakupy zawsze zabierać ze sobą torbę z materiału wielokrotnego użytku - torba taka jest pojemna, wytrzymała i będzie służyć nam całe lata;
- unikać jednorazowych opakowań;
- unikać plastiku, puszek oraz niepotrzebnych opakowań;
- stosować opakowania produktów wielokrotnego użytku, które dają nam gwarancję oszczędności i ochrony środowiska;
- kupować produkty w opakowaniach zwrotnych, które można powtórnie wykorzystać: np. zamiast butelek plastikowych kupujemy butelki szklane, szklana butelka może być wykorzystana powtórnie nawet 15 razy, podczas gdy butelka plastikowa jest jednorazowa;
- kupować produkty, które nie są nadmiernie pakowane (np. warzywa i owoce luzem);
- wybierać produkty w dużych opakowaniach (np. kupować produkty w większych opakowaniach np. proszek do prania 10 kg zamiast małych opakowań po 1,5 kg);
- kupować towary bardziej trwałe i lepszej jakości (np. sprzętu elektronicznego, mebli, tradycyjne golarki, pióro, bawełniane chusteczki, pieluszki);
- unikać artykułów jednorazowych (golarek, długopisów, chusteczek, jednorazowych naczyń np. plastikowych sztućców czy papierowych talerzyków);
- zwracać uwagę na daty przydatności do spożycia;
- przeczytane czasopisma przekazać komuś, kto chętnie je przeczyta;
- oddawać instytucją lub osobom potrzebującym rzeczy używane, których już nie potrzebujesz np. meble, sprawny sprzęt AGD, ubrania, książki, zabawki, sprzęty sportowe i dla dzieci;
- ograniczać ilość zbędnej korespondencji papierowej;
- wysyłać korespondencję pocztą elektroniczną zamiast tradycyjnych listów;
- zrezygnować z papierowych faktur i rachunków za media i usługi oraz z tradycyjnych wyciągów bankowych na rzecz dokumentów przekazywanych w wersji elektronicznej;
- jeżeli musisz coś wydrukować, to drukuj dwustronnie;
- tam gdzie to możliwe wykorzystać papier wcześniej zapisany jednostronnie;
- kupować zamiast zwykłych, jednorazowych baterii akumulatorki, które można wielokrotnie ładować;
- kompostować odpady - jest to najbogatsze źródło materii organicznej w formie próchnicy, kompost wykorzystasz w swoim ogródku;
- ze szklanych opakowań usuwać zakrętki, zaciski, gumowe uszczelki oraz resztki żywności;
- z odpadów papieru i tektury usuwać elementy z tworzyw sztucznych i metali (np. spinacze, zszywki i okładki);
- rozdzielać opakowania składające się z różnych tworzyw np. wytłoczki z tworzywa od tekturki, folię aluminiową zamykającą pojemnik z tworzywa po jogurtach lub serkach od pojemniczka;
- wymieniać się lub dzielić się nie używanymi rzeczami np.: sprzętem elektronicznym, odzieżą, zabawkami, książkami;

Ciekawostki:

- torby na zakupy, jednorazowego użytku stanowią ok 7 % masy wszystkich śmieci;
- tworzywa sztuczne produkuje się z ropy naftowej, która należy do zasobów, których ilość jest ograniczona, odzyskując tworzywa sztuczne, oszczędzamy ropę naftową i zużywamy mniej energii;

- szkło i aluminium podlegają recyklingowi w 100 %, wykorzystując powtórnie jedną szklaną butelkę oszczędzasz 1100W – tyle energii wystarczy by oglądać telewizję przez 5,5 godziny;
- aby wydrukować 1 tonę papieru potrzeba ściąć 17 drzew te drzewa produkują w ciągu roku tlen, który wystarczyłby dla 170 osób;
- w ciągu 1 roku wyrzucasz ok. 66 plastikowych butelek PET, szkło można przetwarzać nieskończoną ilość razy, a papier szybko ulega biodegradacji;
- z 35 plastikowych butelek można wyprodukować bluzę z polaru, dzięki recyklingowi oszczędzasz surowce;
- w Polsce marnuje się 9 mln ton jedzenia rocznie ;
- puszki aluminiowe można poddać recyklingowi nieskończona ilość razy , przetworzone tony aluminium to oszczędność 4 ton rudy i 700 kilogramów ropy naftowej;
- niemal cały samochód (80-95%) przeznaczony do złomowania nadaje się do recyklingu;
- polska wydaje 16 mln złotych rocznie na oczyszczanie lasów ze śmieci;
- jedna bateria do zegarka elektronicznego może zatruć 400 l wody;
- orientacyjny czas rozkładu poszczególnych odpadów :

RĘCZNIK PAPIEROWY	 2 TYGODNIE
RESZTKI JEDZENIA	 2 MIESIĄCE
PAPIER / GAZETA	 6 MIESIĘCY
DYKTA	 2 LATA
GUMA DO ŻYCIA	 5 LAT
NIEDOPAŁEK PAPIEROSA	 5 LAT
NYLON	 35 LAT
STYROPIANOWY KUBEK	 50 LAT
GUMOWA PODESZWA	 65 LAT
METALOWA KONSERWA	 80 LAT
PUSZKA ALUMINIOWA	 160 LAT
REKLAMÓWKA FOLIOWA	 300 LAT
PLASTIKOWA BUTELKA	 500 LAT
SZKŁO	 NIE ROZKŁADA SIĘ

Najlepsze opakowanie to takie, którego nie ma!

Rodzaj opakowania	zużycie energii	zużycie surowców	odzysk sur. wtórnych	skażenia	odpady	suma
butelki szklane zwrotne	16	1	5	1	2	25
papier	12	9	6	12	6	45
laminaty (kartoniki)	13	11	19	9	3	55
butelki szklane jednorazowe	35	4	8	5	6	58
puszki stalowe	22	14	12	8	3	59
puszki aluminiowe	29	14	14	9	4	70
butelki plastikowe	18	16	18	10	9	71
maksymalna ilość punktów	35	20	20	15	10	100

(wg Packaging - An Enviromental Perspective, A Gateway Foodmarkets report prepared by the Landbank Consultancy, 1991)

(źródło: www.mos.gov.pl)

(źródło <http://naszesmieci.mos.gov.pl/sens-recyklingu>)

KOMPOSTOWANIE to najlepszy sposób na bioodpady i zmniejszenie ilości powstających odpadów !!!

KOMPOSTUJ liście, trawę i gałęzie!!!

ZAPAMIĘTAJ! W KOPOSTOWNIKU MOŻESZ ZAGOSPODAROWAĆ POPIÓŁ DRZEWNY I GAZETY

Pamiętajmy, że kompostowanie to przyjazny środowisku, tani i prosty sposób pozbywania się odpadów organicznych (resztek jedzenia, liści, skoszonej trawy).

Zakładanie kompostownika i tworzenie kompostu:

- kompostownik należy zakładać pomiędzy wiosną a jesienią;
- kompostownik powinien być dostosowany wielkością do potrzeb gospodarstwa domowego;
- pojemnik należy umieścić bezpośrednio na naturalnym podłożu, aby umożliwić dostęp do odpadów mikroorganizmom żyjącym w glebie i przyspieszającym naturalne procesy rozkładu materii;
- jeśli to możliwe, kompostownik powinien stać w zacienionej części ogrodu;
- im bardziej rozdrobnione odpady, tym szybciej ulegają rozkładowi;
- ważne jest utrzymanie odpowiedniej wilgotności przyzmy kompostowej. Do kompostu możesz dodać np. tekturowe wytłoczki po jajkach albo papier gazetowy zgnieciony w kulki, co przyczyni się do uzdatnienia procesu kompostowania;
- w celu przyspieszenia procesu rozkładu można przesypywać kolejne warstwy odpadów zwykłą ziemią ogrodową;

- raz na dwa tygodnie należy wymieszać zawartość kompostownika, żeby umożliwić dopływ powietrza do wszystkich warstw, proces rozkładu z udziałem tlenu, w przeciwieństwie do beztlenowego gnicia, przebiega bez wydzielania nieprzyjemnego zapachu;
- po dodaniu kolejnej porcji odpadów dobrze jest przykryć kompostownik (np. matą słomianą lub workiem z juty), aby nie tracił wilgoci i ciepła;
- czas oczekiwania na efekty to około 5-6 miesięcy;

Jeśli kompostownik zostanie założony na wiosnę, to jesienią pierwsza porcja kompostu powinna być gotowa!

Zachęcamy również do zapoznania się z informacjami zamieszczonymi na stornach <http://ekokoszyk.mos.gov.pl/> oraz <http://naszesmieci.mos.gov.pl/>